

PRESIDENTIAL COMMUNICATIONS OPERATIONS OFFICE
News and Information Bureau

CABINET REPORT – THE NEW NORMAL
HOSTED BY PCOO SECRETARY MARTIN ANDANAR
JUNE 18, 2021

SEC. ANDANAR: Pilipinas sa usaping pagbabakuna, may tatlong pangkat ng lipunan na ‘di gaanong napag-uusapan ng nakararami sa atin. Sila ay ang ating mga OFW na paalis, ang mga Indigenous Filipinos, ang ating mga kapatid na katutubo na bahagi ng Indigenous Cultural Communities at ang mga kapwa Pilipino nating nasa mga Geographically Isolated o Disadvantaged Areas o GIDA. Bagaman ‘di sila masyadong napag-uusapan, hindi ito nangangahulugang sila ay ating nakakalimutan lalo na ngayong pandemya, lalo na sa usapin ng pagbabakuna.

Ngayong gabi, ang pagpapabakuna naman sa kanila ang ating pagtutulungan ng pansin. ‘Resbakuna: Walang Iwanan,’ ang paksa natin ngayon.

Ito po ang inyong Communications Secretary Martin Andanar; welcome to the Cabinet Report.

***

SEC. ANDANAR: Kung nasusubaybayan ninyo ang ating weekday program na Network Briefing News, mapapansin ninyo ang tutok natin sa mga probinsya, lungsod at munisipyo sa labas ng Metro Manila; sadya po ‘yan. Sadya po ‘yan dahil sa ating pananaw na sa ating pagiging kapuluan ng 7,641 islands ay may pagkakaiba ang bawat sulok ng Pilipinas – iba-iba ang sitwasyon, iba-iba ang kondisyon kaya minsan iba-iba din ang paniniwala.

Kahit na ba ang buong mundo natin ay nananatiling sa ilalim ng pandaigdigang pandemya, mapapansin din nating kahit dito na lang sa Pilipinas ay iba-iba ang sitwasyon. May ibang mas lubhang apektado, iba-iba ang kondisyon, iba-iba nga ang community quarantine conditions natin. Kaya na rin siguro iba-iba din ang pananaw at kahandaan sa pagpapabakuna.

Kinausap natin si Leo Laroza, Director for Communications and Information Technology ng SWS na kamakailan ay binalita ang resulta ng kanilang survey. Pinulsihan ng nasabing survey ang iba’t ibang bahagi ng Pilipinas tungkol sa usapin ng pagpapabakuna. Pakinggan natin ang kanilang natuklasan sa pamamagitan ng survey.

SWS DIRECTOR LAROZA: The willingness to be vaccinated actually is higher in Metro Manila compared to other areas. If you look at the results, 41% in Metro Manila would say that they are willing to get vaccinated – that’s a little bit higher compared to just 34% in Mindanao, 32% in the Visayas and 28% in the balance of Luzon.

But the overall picture here is that the public is really mixed when it comes to getting themselves vaccinated. Mixed because you see almost equal number of people or equal proportion of people saying that they are willing and then they’re uncertain whether they should get it or not and then

the hardcore unwilling. So that's 33-32-35, that's an even split talaga when it comes to you looking at the picture. Walang majority na opinyon. So that's the picture of the hesitancy now when you look at the public.

SEC. ANDANAR: It seems then that the success of our vaccination drive will really rest on convincing those who remain uncertain about vaccination to get vaccinated.

SWS DIRECTOR LAROZA: Of course there is always hope 'no dahil nga we have a large— well the 35%, the bigger minority who are uncertain whether they should get it or not. That group represents the silver lining. If only they can be convinced to decide to get the vaccination, then it will be all in favor of, you know, the campaign to have everyone vaccinated. And also of course that's the low-hanging fruit, the bigger challenge is really to sway the hardcore unwilling to accept – to accept the vaccination and get themselves vaccinated.

SEC. ANDANAR: Anu-ano kaya ang dahilan sa likod ng mga agam-agam ng ilan hinggil sa pagbabakuna?

SWS DIRECTOR LAROZA: We also asked really specifically what are their reasons for their unwillingness or willingness even being uncertain, it's really just revolving around their own safety and the safety of their family because the uncertainty there, the hesitancy is really brought by their idea or their ideas that the vaccines have side effects or that they might die after getting that because that's what they hear from reports.

Their unwillingness is brought about by what they hear, the negative things they hear about the vaccine.

SEC. ANDANAR: At, anu-ano naman ang mga dahilan ng mga desididong magpabakuna?

SWS DIRECTOR LAROZA: If you look at those willing, why they are willing to get it – it's really also for their personal safety because it's their safety against the virus, against COVID-19 and it's also for their family's safety.

SEC. ANDANAR: At iyon namang mga nagsasabing ayaw talaga nilang magpabakuna, ano naman kaya ang kanilang dahilan?

SWS DIRECTOR LAROZA: Now if we look at the hardcore unwilling and the follow up question kasi is in open end – they can tell us anything but up to three answers. We ask them up to three reasons why they don't want themselves vaccinated. And the number one, we group these responses into subject, to categories and number one category that we lumped the answers, the most common is that, "I'm afraid of the possible side effects." That's the number one, 30% of those unwilling iyon 'yung reason na binigay.

Followed by 20% who said, "I might die because I heard from reports of fatalities." So these are people who say they've been reading about the effects and the reason that they're not willing to get it because they heard of reports or they've read of reports of fatalities.

And then the third most common reason has something to do with them being old and having comorbidities. So it's worry naman about their own physical condition where they're scared of getting the vaccines because of the current health that they're in.

And then rounding up the top 4 response would be, "I might get sick or I might get COVID-19." That's the reason related so about getting sick; by getting the vaccine they might get sick or they might get COVID-19.

So just looking at the top 4 responses by the way – 30%, 20%, 17%, 11% and then rest single digit from 9% down to 1% has something to do with the vaccines are not safe and effective, they don't trust the vaccine... "I don't need it." "I don't like it." "I'm healthy and I'm not sick that's why I'm not getting it." So those are the other responses.

But if we focus muna doon sa top responses, it's really being afraid of the side effects. They're very specific about they're afraid of the side effects. So those messages, that's already an opportunity for anyone who wants to promote these vaccines, they know where to focus their efforts on. They know what kind of message to be crafted to counteract these ideas, itong mga fears na 'to that we got from the respondents.

SEC. ANDANAR: Ipagpapatuloy natin ang panayam kay Leo Laroza ng SWS matapos ang ilang paalala.

[AD]

SEC. ANDANAR: Nandito pa rin kayo sa Cabinet Report. Patuloy ang ating paghimay sa survey na ginawa ng SWS. Matapos suriin ang mga resulta, nakita ng SWS na isang factor to consider ang tiwala sa pamahalaan at sa mga sangay nitong may kinalaman sa pagpapabakuna.

SWS DIRECTOR LAROZA: There's another finding in this report that can also serve as an opportunity – and that is people's confidence in the government's evaluation of the vaccines. We found that 51% are confident that the government—that they're just confident in the government's evaluation of the vaccines. So 51%, that's half of the respondents saying that and 31% saying they're not sure or they're uncertain about government's evaluation of the vaccines. And then we have the 17% who are not confident with the government's evaluation.

Now we tried to see if there's a relationship between people's confidence in government's evaluation of the vaccines and they're willingness to get these vaccines. And we saw that willingness is higher—willingness to get vaccinated is higher among those confident about government's evaluation. So, what does that tell us? It tells us that if you can increase or just raise people's confidence in the government's evaluation of these vaccines, then there you have it. That's one opportunity, that's one of the possible venues that one can promote or that one can take to increase willingness or at least reduce hesitancy.

SEC. ANDANAR: At siyempre factor din ang usapin hinggil sa side effects.

SWS DIRECTOR LAROZA: To connect it with the reasons, if people are afraid of the vaccines because of their possible side effects, an opportunity here is that for government to really come up with the message that addresses this fear... addresses this fear of the possible side effects. But it has to be a clear—the medium has to be clear and we’re talking about government evaluation, government experts.

In our survey, we used the word “Pagtitiwala sa mga eksperto ng gobyerno sa bakuna na masusi nilang sinusuri ang mga bakunang gagamitin sa Pilipinas.” So these are experts, iyon ‘yung definitive term namin sa survey, ‘government experts.’ So it’s not just any government messaging or personality – it has to be very clear – it has to be an expert. From the initial numbers that’s coming out we see that both willingness to get vaccinated is, as I mentioned, higher in Metro Manila.

And what’s the difference in Metro Manila with the other study areas – in Metro Manila we have the highest number of cases and the daily cases it’s highest in Metro Manila. It’s only now that the other areas are catching up with Metro Manila but that’s pointing us to look at what about people’s worry of catching the COVID mismo ‘no and we saw that—we’re trying to connect... are they scared that’s why they are willing to get the vaccine because of their fear of the virus that’s why I’m not scared anymore, parang ganon. We have to look at our data more closely and to check iyong relationship doon.

But that’s what the area differences are pointing to us ‘no to look at fear versus willingness. Fear of the virus itself and the willingness. We already reported that fear is still high – 89% are worried about catching the virus. Now we want to see now if this fear has anything to do with people’s willingness. And from the initial look of the data, it’s pointing towards—fear is a good motivator to get the vaccine.

From the initial round of analysis, we can see that among those who said they are worried a great deal about catching the virus, we see more saying that they are willing to get vaccinated. So is that—another opportunity is fear, a great motivator to get people vaccinated.

SEC. ANDANAR: Maraming salamat, Leo Laroza ng SWS; magbabalik ang Cabinet Report matapos ang ilang paalala.

[AD]

SEC. ANDANAR: Nagbabalik ang Cabinet Report.

At ngayon naman kausap natin si Dr. Nap Arevalo, isa sa mga Director ng Department of Health na nakatutok sa implementasyon ng pagbabakuna kontra COVID. Dr. Nap, mayroon po tayong ilang pangkat ng lipunan na hindi gaanong napag-uusapan. Ang ating mga OFW na paalis, ang mga indigenous Filipinos, ang ating mga kapatid na katutubo na bahagi ng Indigenous Cultural Committees at ang mga kapwa Pilipino nating nasa Geographically Isolated and Disadvantage Areas o GIDA. May mga nabakunahan na ba sa kanila?

DR. NAP AREVALO: Hindi man natin sila napag-uusapan, pero hindi natin sila pinapabayaan. In fact, we are very strict doon sa dictum ni Presidente na walang maiiwan sa pagbabakuna. So, definitely mayroon nang mga nabakunahan OFWs, indigenous people at iyong mga nasa malalayong lugar sa GIDAs. But we are treating them as part of the A1, iyong ating eligible population na A1. Iyong ating health-care workers if they are part of that eligible population. Iyong ating A2, if they are senior citizens and A3, if they are sick of some illnesses. So definitely kasama na sila doon. Hindi lang natin sila dini-disaggregate, because we treat them as part of our 70 million Filipinos na tina-target natin by the end of the year or spill over by 2022.

SEC. ANDANAR: Ano po ang plano natin para sa pagbabakuna ng bawat pangkat na ito?

DR. NAP AREVALO: In the case of our OFWs. Nag-start na tayo na ilagay sila sa A1 eligible population kahanay na ng ating mga health workers. Lalo na iyong mga idi-deploy within four months, kasi kailangan makuha nila ng kumpleto iyong dalawang doses ng bakuna. So, mayroon na tayo nitong department memorandum. Ang BOQ ay mayroon na siyang process on how to issue the international vaccination certificate na niri-require ng ibang countries kung saan sila idi-deploy.

Also, iyong DFA natin nakikipagtulungan para ng sa ganoon, iyong ma-expand iyong mga bakunang ina-accept sa ibang bansa, lalo na sa Saudi Arabia, mayroon lang silang mga bakuna na ina-accept at mayroon pa slang protocol na kapag hindi ka bakunado na kumpleto, sila ay ika-quarantine for seven days, i-swab at their expense tapos saka sila palalabasin papunta doon sa kanilang mga areas of employment. Pero kung bakunado sila, insigida, papalabasin na kaagad sila sa airport at direktso na sila sa employment nila. So, ang sinasabi din natin na ang POEA at saka ang DOLE ay nakikipagtulungan para ma-master list iyong ating OFWs at ini-explore din natin iyong mga seamen's hospital, di ba mayroong mga seamen's hospital sa Seafarers, sa Cagayan De Oro, sa Davao City, sa Iloilo City. Dito sa Manila diyan lang iyan sa malapit sa PLM, tinitingnan natin iyong possibility na maging vaccination site sila ng Seamen or kahit ng mga OFWs in general. So, that's for the OFWs.

For our indigenous people, like iyong ating mga nag-Mecca, binakunahan natin iyong mga Pilgrims na pumunta ng Mecca at mayroon tayong mga ginawa para sa kanila na ma-include sila sa bakunahan. Like for example, humingi tayo ng advise or ng issuance doon sa ating Muslim community noong halal concern na sila naman ay klinir (cleared) iyon na ang pagbabakuna ay isang healing measure and preventive measure that is consistent with a glorious Koran na kailangan or puwede silang bakunahan.

So, iyong atin namang mga sa GIDA, kapag parte sila noong ating A1, A2, and A3 eligible priority population, kasama na sila. In fact, ang plano natin sa mga ito, kung malalayong lugar, we are to establish mobile vaccination teams to go to the far-flung areas and vaccinate, di ba? So, importante na nadadala natin iyong mga bakuna sa malalayong lugar. We also have special arrangement for the distribution of vaccines, like kung malalayo talaga, we involved the AFP with their assets, iyong mga helicopter, iyong mga banca at iyan ay ano pa, these are escorted para safe and secure. Niri-require din natin o hinihingan din natin ng tulong ang UNICEF doon sa mga areas kung saan sila may proyekto, sa pagdi-distribute ng ating mga bakuna. At ang mga

bakuna na binibigay natin sa kanila ay iyong mga bakuna na nagri-require ng regular temperature requirement ng ating national immunization program para hindi siya masisira.

SEC. ANDANAR: Ano po ang mga hamon sa pagbabakuna sa bawat pangkat at ano naman po ang ating tugon sa mga hamon na ito?

DR. NAP AREVALO: Ang unang pinakahamon is our limited supply vaccine. The ample vaccines that would suffice the vaccination of our OFWs, to include our indigenous peoples and those in the GIDA. So that's one.

Number two, iyong ating challenge sa master listing, pero itong ating DICT, which is the office who has the mandate for master listing, ilo-launch nila iyong master listing or iyong data management system on the master listing of our indigenous people. So ibig sabihin mai-enumerate na natin sila. I'm sure that they are working with the NCIP, the National Commission on Indigenous People, for the master listing Or for the data management. Kasi di ba mayroon tayo, sa Bicol mayroon tayong Bihog [tribe], iyong mga Aeta ito, pero may makikita ka nang unat, may kulot, iyong mga naka-mainstream na hindi mo na siya kailangang i-classify as indigenous people kasi naka-mainstream na. But, since there is a law na sila kahit naka-mainstream na, parte pa rin sila ng indigenous people, because there are benefits of being an indigenous people. So ang data management system para ma-enumerate sila is already on the go. So, pangalawa itong mga master listing natin.

Of course iyong ating hesitancy, so there is still hesitancy, lalo na iyong mga hindi naaabot. Sa amin, kapag sinabi mong hindi na iyan inaabot ng kidlat o kulog, napakalalayong lugar na iyan. When there is no social media, no television, only radio, baka hindi natin napa-plug ng correct information ang ating mga tao sa kanayunan, thus the hesitancy.

So ito iyong mga tatlong malalaking hamon in these three categories. So we hope that we can address this via our regional counterparts, via our local counterparts, via our elders, iyong ating mga informal leaders that can be tapped to provide correct information and conduct correct information and conduct advocacy activities para mahikayat natin sila. So, these are all being done. Hindi lang napag-uusapan and we are glad that you brought this up, Secretary, kasi para malaman din naman ng buong bansa na walang naiwan sa pagbabakuna against COVID-19 po.

SEC. ANDANAR: Maraming salamat po DOH Director, Dr. Nap Arevalo. More of the Cabinet Report when we return.

[AD]

SEC. ANDANAR: Welcome back to the Cabinet Report.

Iyong napapanood ninyo ngayon ay bahagi ng mga interviews sa Network Briefing News ni PCOO Assistant Secretary Jayvee Arcena kay Mayor Myrna Mondejar ng Veruela, Agusan Del Sur tungkol sa mga kapwa Pilipino nating Manobo sa kanila at kay Malitbog, Bukidnon Mayor Usmondo Dela Rosa hinggil naman sa mga Higaonon.

Ngayon naman ang kausap natin ay si Dr. Angelica Cachola ng Health Development Division ng National Commission on Indigenous Peoples o NCIP.

Ano po ang feedback nila, ang ating mga kapwa Pilipinong katutubo, Doc? Sila po ba ay kumbinsido nang magpabakuna?

DR. CACHOLA: Noong una po Sir, talagang mayroon iyong pag-aalangan o pagdududa sa kaligtasan, sa efficacy o sa effectiveness ng mga bakuna o sa mga kalidad ng mga bakuna. Kasi nga naman kung minsan maraming lumalabas na hindi maganda sa mga bali-balita o kaya iyong mga nakaka-access ng social media. So, actually takot din sila na magpabakuna. So iyong mga iba, gusto nga nilang manatili na lang na isolated sa mga ancestral domain, kaysa mabakunahan. So, mga iba naman, nagpapasabi na iyong available ba ang bakuna para sa mga IP community o para sa kanila. Mayroon din iyong mga takot doon sa mga side effects o iyong mga hindi kanais-nais na epekto ng bakuna. Ayaw din nilang mabakunahan. Iyong iba naman nalilito pa din.

SEC. ANDANAR: Ano po ang paghahanda ninyo sa kanilang pagpapabakuna, Doc. Angelica?

DR. CACHOLA: Naglunsad po tayo ng IEC on the vaccine and the COVID information po. So, naki-coordinate po tayo sa DOH. Actually, mayroon po tayong existing na joint memorandum circular with DOH and DILG regarding po sa delivery of basic health services sa mga indigenous cultural community at indigenous people. So ito po karamihan ay ginamit ng ating mga doctors at ating mga nurses at midwives na nakatalaga sa community service centers. Ang NCIP po kasi mayroon siyang mga regional offices, provincial offices at saka community service centers.

So, doon sa community service centers, mayroon po tayong mga midwives at may mga nurses po. So, sila iyong talagang nakiki-coordinate sa ating LGUs, para magkaroon ng mabuti o kaya maliwanag na pagpapahayag ng plano regarding sa pagbabakuna po.

SEC. ANDANAR: Marami po sa mga Indigenous Cultural Communities natin ay nasa ancestral domains na nasa mahihirap pong puntahan na lugar. Ano po ang plano natin upang ipaabot sa ating mga kapatid na katutubo dito ang pagbabakuna?

DR. CACHOLA: Ang ginagawa din po ngayon lalo na iyong mga areas, iyong mga komunidad na nagkaroon ng kaunting pagluluwag na, may tinatawag tayo, na mga ginagawang mga activities sa mga iyon. So may mga piggybacking para lang madala iyong mga serbisyo sa kanila. Sa mga malalayong lugar, actually Sec, humihingi iyong mga IP leaders na sana po magkaroon din sana ng mga health center sa kanilang mga community na siyempre with health workers na mag-aalaga sa kanilang kalusugan na may pagpapahalaga sa kanilang kultura. Ang ating mga kapatid din na katutubo, mayroon din sila iyong sariling kultura ba.

So, sana iyong mga gusto din sana nilang mga health workers ay iyong may pagkilala o pagpapahalaga at pagrespeto sa kanilang mga kultura. Pero kung hindi kaya na puntahan nga o magawan ng mga paraan na mga ganito, may mga ginagawa din tayo tulad ng halimbawa, may mga bahay na tutuluyan nila kapag bumababa mula sa kanilang ancestral domain. So, iyong mga iba nakiki-coordinate po talaga tayo sa mga LGUs para sana magkaroon ng halfway house,

parang ganoon, oo, kung kailan sila i-schedule na mabakunahan. Kaya iyong mga iba din, kung saan iyong mga kapatid o kaya mga kamag-anak na malapit din po. Iyong mga iba po, iyong mga IPMRs, kasi mayroon din po tayo na iyong sinasabi natin na IP Mandatory Representatives, sila din iyong tina-tap natin kung paano ba makarating ang mga bakuna sa kanila.

Ang ginagawa din ng ating mga kawani sa NCIP ay parang kinukuha nila iyong mga IP. Tapos doon sa service center, doon sa ating parang opisina sa baba, doon po nagtitipun-tipon para po magkaroon ng mga pagpapaliwanag regarding sa COVID at saka sa vaccination. So, very thankful po tayo talaga sa mga partners natin sa government lalo na sa DOH at LGU, dahil sila po ay laging nakahandang umalalay din sa atin.

SEC. ANDANAR: Maraming salamat, Dr. Angelica Cachola ng National Commission on Indigenous Peoples.

Pilipinas sa usapin ng pagbabakuna, malinaw po ang polisiya ng pamahalaan at ito na rin ay galing sa utos ni Pangulong Rodrigo Roa Duterte: Walang maiiwan, walang iwanan! Kahit iyong mga hindi gaanong napag-usapang pangkat ng ating lipunan, dahil iyan po ang social nature ng pandemya. Kung hindi protektado ang nakakarami sa atin, patuloy din na mananatili ang banta nito sa nakakarami.

Kaya tama si Presidente, dapat walang maiiwan, dapat walang iwanan. Kasama na diyan ang ating kapwa Pilipinong palabas ng bansa upang maghanapbuhay, ang ating mga kapwa Pilipinong nasa indigenous cultural communities at ang ating mga kapwa Pilipinong nasa Geographically Isolated and Disadvantaged Areas. Kaya ang muling paalala po natin: Kapag pagkakataon na ninyo, kapag turn na ninyo magpabakuna na.

Pilipinas Resbakuna na upang talunin natin, aron mapildi na gyud ang COVID-19.

Para sa Cabinet Report, ito ang inyong Communication Secretary Martin Andanar. Mabuhay po ang Pilipinas. Mabuhay po ang Pilipino.

##

--

News and Information Bureau-Data Processing Center